VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

2.3.2021

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

E-mail sara.kuitunen@eduskunta.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI ARVONLISÄVEROLAIN, AHVENANMAAN MAAKUNTAA KOSKEVISTA POIKKEUKSISTA ARVONLISÄVERO- JA VALMISTEVEROLAINSÄÄDÄNTÖÖN ANNETUN LAIN SEKÄ OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN VEROTUSMENETTELYSTÄ ANNETUN LAIN 15 §:N MUUTTAMISESTA

Esityksessä ehdotetaan lainsäädäntömuutoksia, joilla pannaan täytäntöön Euroopan unionin direktiivit etämyyntiä ja arvonlisäverovelvoitteita helpottavien järjestelmien käyttöönottoa koskien. Direktiivien täytäntöönpano edellyttää useita muutoksia arvonlisäverolakiin koskien yksityishenkilöille tapahtuvaa tavaroiden etämyyntiä.

Esityksen mukaan Yhteisön sisäisen tavaroiden etämyynnin verotusmaata koskevasta jäsenvaltiokohtaisesta vuotuisen etämyynnin raja-arvosta luovuttaisiin ja etämyynti verotettaisiin jatkossa kulutusvaltiossa. Yhteisöön sijoittautuneiden yritysten osalta verotuspaikkana säilyisi kuitenkin kuljetuksen alkamisjäsenvaltio, jos toiseen jäsenvaltioon tapahtuneiden palvelumyyntien ja Yhteisön sisäisten tavaroiden etämyyntien kokonaisarvo EU:n alueella olisi enintään 10 000 euroa kalenterivuodessa.

Vähäarvoisten lähetysten maahantuonnin verovapaus arvonlisäverosta poistuisi. Yksityishenkilöiden hallinnollisen taakan helpottamiseksi enintään 150 euron lähetysten maahantuontiin säädettäisiin arvonlisäverovelvoitteita helpottavia menettelyjä. Myös arvonlisäverolain nykyisiä säännöksiä yhden asiointipisteen erityisjärjestelmistä laajennettaisiin.

Yleisesti lakimuutoksesta

Vähäarvoisten tavaralähetysten maahantuonnin verottomuuden poistuminen lopettaisi Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden yritysten kilpailuedun, mutta lisäisi hallinnollisia velvoitteita ostajille ja todennäköisesti nostaisi jossain määrin kuluttajahintoja. Yhteisöön sijoittautuneiden yritysten kilpailukyvyn arvioidaan muutosten johdosta parantuvan. Yhteisön sisäisen etämyynnin lisääntyminen voi osaltaan lisätä tarjontaa ja laskea hintoja. Etämyynteihin liittyvän raja-arvon poistumisen odotetaan hyödyttävän kotimaista elinkeinoelämää, vaikka osalla yrityksistä hallinnolliset kustannukset voivat lisääntyä. Yhden yhteyspisteen erityisjärjestelmien laajentaminen voi esitysluonnoksen arvion mukaan laskea yritysten hallinnollisia kuluja ja toisaalta alentaa kuluttajahintoja sekä laajentaa palvelu- ja tavaratarjontaa. Yritysten hallinnollisten kustannusten arvioidaan esitettyjen lainsäädäntömuutosten myötä pääsääntöisesti laskevan.

Veronmaksajain Keskusliiton käsityksen mukaan esitetyt muutokset eivät lisää yritysten ja yksityishenkilöiden hallinnollisia velvoitteita ja kustannuksia suhteettomasti muutoksilla tavoiteltuihin päämääriin ja saavutettaviin hyötyihin nähden. Ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus parantaa yhteisöön sijoittautuneiden yritysten kilpailuolosuhteita, vähentää näiden hallinnollisia kustannuksia sekä tehostaa veronkantoa. Kun ehdotettujen lainsäädäntömuutoksilla lisäksi saatetaan voimaan Suomea velvoittavat Euroopan unionin direktiivimuutokset, ei Veronmaksajain Keskusliitto näe aihetta vastustaa esitettyjä muutoksia.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitystä perusteltuna.

Ehdotetut muutokset sisältävät runsaasti vaikeaselkoisia ja toisaalta helposti toisiinsa sekoittuvia käsitteitä, joiden ymmärtäminen on olennaista arvonlisäverovelvoitteiden täyttämiseksi. Veronmaksajain Keskusliitto pitääkin tärkeänä, että Verohallinto antaa etämyynnistä yksityiskohtaisen, havainnollistavan ja selkeän soveltamisohjeen hyvissä ajoin ennen muutosten voimaantuloa. Uuden järjestelmän soveltamista ja toimivuutta tulee myös seurata Verohallinnossa sekä tarvittaessa ryhtyä täsmällisesti kohdistettuihin ohjaustoimiin, jos uusien säännösten soveltamisessa havaitaan puutteita tai tietämättömyyttä säännösten sisällöstä.

<u>Liikkeen tai sen osan luovutus arvonlisäverolain 19 a §:ssä</u>

Esityksessä ehdotetaan, että jatkossa etämyynnin määritelmästä säädettäisiin arvonlisäverolain 19 a §:ssä ja liikkeen tai sen osan luovutusta koskeva säännös siirrettäisiin lain 19 c §:ään. Luonnosvaiheen lausuntopalautteesta huolimatta esitystä ei tältä osin ole muutettu.

Voimassa olevan arvonlisäverolain 19 a §:ään viitataan käytännössä kaikissa kauppakirjoissa, joissa liiketoiminta tai sen osa luovutetaan liiketoiminnan jatkajalle eikä myyjä tämän johdosta maksa myynnin perusteella arvonlisäveroa. Koska sopimukset vakiintuneesti tehdään vanhojen, hyvin muotoiltujen asiakirjojen pohjalta eivätkä uudet etämyyntiä koskeva säännökset mitenkään liity liikkeenluovutustilanteisiin, voi nykyisen 19 a §:n siirtäminen 19 c §:ksi johtaa virheellisiin pykäläviittauksiin liikkeenluovutuksia koskevissa kauppakirjoissa vielä vuosien ajan. Vaikka muutos tuskin johtaisi merkittäviin oikeudenmenetyksiin, aiheuttaisi se useille yrityksille kertaluonteisia kustannuksia asiakirjapohjien tarkistuksesta ja muuttamisesta sekä laajentaisi lakimuutoksen vaikutuksia myös sellaisiin yrityksiin, joita uusi sääntely ei muuten koske. Lain systematiikka ei mielestämme merkittävästi kärsi siitä, että liikkeen luovutusta koskeva säännös jäisi nykyiselle paikalleen.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että arvonlisäverolain 19 a §:n sisältö säilytetään ennallaan ja uusi etämyynnin määritelmä siirrettäisiin toisaalle lakiin.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Kati Malinen
lakiasiainjohtaja